

Опис досвіду роботи Лопушненської ЗОШ І-ІІ ступенів з національно-патріотичного виховання

Національно-патріотичне виховання є складовою загального виховного процесу підростаючого покоління. Воно формується на прикладах історії становлення Української державності, українського козацтва, героїки визвольного руху, досягнень у галузі освіти, науки, культури і спорту.

Виховання у молодого покоління почуття гордості за свою країну, готовності бути гідним громадянином своєї країни, активної громадянської позиції на сьогодні визнано проблемою загальноюмасштабною.

«ПАТРІОТИЗМ – це, образно кажучи, сплав почуття й думки, осягнення святині – Батьківщини - не тільки розумом, а й передусім серцем. ПАТРІОТИЗМ починається з любові до людини. ПАТРІОТИЗМ починається з колиски.» (В. Сухомлинський) .

У сучасних умовах патріотизм проявляється насамперед у любові до Батьківщини, готовності утвердити незалежність своєї молоді держави

Бути патріотом означає: любити материнську мову, свій дім, батьків, всіх людей, природу рідного краю, звичаї; шанувати традиції народу, людську працю.

У сучасних умовах патріотизм проявляється насамперед у любові до Батьківщини, готовності утвердити незалежність своєї молоді держави. Актуальним є необхідність виховання гуманних почуттів.

Провідною ідеєю колективу Лопушненської ЗОШ І-ІІ ступенів є формування системи життєвих цінностей, почуття патріотизму та національної гідності, збереження національних традицій .

Напрямами роботи Лопушненської ї загальноосвітньої школи І-ІІ ступенів з національно-патріотичного виховання є:

- формування патріотизму, відповідальності за долю нації, держави;
- формування поваги до Конституції України, державної символіки: Герба, прапора, Гімну України;

- збереження і продовження українських культурно - історичних традицій;
- виховання шанобливого ставлення до рідних святинь, української мови, історії;
- формування національної свідомості, людської гідності, любові до рідної землі, родини, народу;
- формування соціальної активності;
- виховання правової культури особистості;
- формування й розвиток духовно-моральних і загальнолюдських цінностей;

Активними помічниками у вихованні громадянина – патріота є громадськість нашого села та батьки, які є частими гостями на наших виховних заходах. І не тільки гостями, але й активними учасниками. Але особливу роль у вихованні підростаючого покоління відіграє діяльність класних керівників та педагога-організатора, оскільки вони є тими фахівцями, які забезпечують організаційно-масову та культурно-освітню роботу в школі, активне дозвілля та відпочинок дітей, діяльність дитячих і громадських організацій, об'єднань.

«Національна доктрина розвитку освіти України у ХХІ столітті» одним із пріоритетів розвитку освіти називає національне і громадянське виховання, яке має здійснюватиметься упродовж усього процесу навчання дітей та молоді.

Питання національно-патріотичного виховання заслуговувалось на педрадах:

«Формування патріотичної особистості в сучасній школі», «Про ознайомлення з Концепцією національно-патріотичного виховання учнівської молоді», «Про хід виконання заходів щодо посилення військово-патріотичного виховання учнівської молоді», «Рекомендації щодо порядку використання державної символіки в навчальних закладах» та інших.

Джерелами патріотичного виховання є рідне слово батька і матері, колискова пісня, культ батька та матері, рідна оселя, героїчне минуле народу. В арсеналі діяльності з патріотичного виховання підростаючого покоління є

багато засобів та методів впливу. Однак головне – це включення кожної особистості в конкретну діяльність з творення та примноження багатства і краси своєї Вітчизни.

Основними шляхами забезпечення патріотичного виховання в школі є:

- діяльність історико – краєзнавчого гуртка «Пошук»;
- патріотичний клуб «Звитяга»;
- система позакласних заходів патріотичного спрямування;
- робота волонтерського загону «Доброта»;
- діяльність дитячого об'єднання «Козацьким шляхом».

Наш народ споконвіку культивував лицарські традиції виховання, на них формувалась еліта нації, яка завжди боролася за свободу та незалежність держави. Реалізації Концепції національно-патріотичного виховання молоді сприяє й козацька педагогіка, головна мета якої полягає у плеканні в родині, школі, громадському житті козака-лицаря — палкого патріота, мужнього громадянина незалежної України, захисника рідної землі з яскраво вираженою національною свідомістю, самосвідомістю, високим рівнем моралі й духовності. У виховній системі школи активно використовуються елементи козацької педагогіки.

Більше десяти років у школі працює дитячо-юнацька організація «Козацьким шляхом». Це дає змогу розширити й уточнити відомості дітей про період козаччини і дати уявлення про умови життя козаків, їхні риси характеру. З метою поширення знань серед учнів про козацький національно-визвольний рух, про заслуги козаків у боротьбі з чужоземними загарбниками проводяться екскурсії до краєзнавчого музею, екскурсії до козацької могили, читацькі конференції, вікторини. Щороку учні 5 класу поповнюють лави дитячого об'єднання.

Свято прийому завершується, а далі - постійний пошук цікавих форм роботи, використовуючи елементи козацько-лицарського виховання. Двічі на семестр скликається збір козацького куреня, проводяться «Козацькі забави», на яких козачата показують свою майстерність, кмітливість, винахідливість та знання історії українського козацтва

Обов'язковим елементом існування дитячого об'єднання є районне «Козацьке коло», де козачата мають можливість позмагатися із козачатами з інших шкіл.

В рамках національно – патріотичного виховання в школі проводяться виховні години, бесіди, зустрічі, круглі столи основними темами яких є святкування знаменних дат, святкування Дня Збройних сил України, Захисника України, Дня незалежності, Соборності України.. Цікавими та змістовними є зустрічі з ветеранами ВВВ та учасниками бойових дій – воїнами АТО.

Вихідці із нашого села стали на захист рідної землі. Це Смик Анатолій Васильович, Кравчук Михайло Сергійович, Кухарчук Юрій Петрович, Черній Олександр Вікторович, Смик Василь Григорович, Папура Ігор Романович, Стасюк Ігор Васильович, Размеріца Андрій Васильович, Триняк Світлана Сергіївна, Чабан Тарас Олексійович та наш учитель математики та інформатики Дунай Сергій Георгійович. Дуже зворушливими є зустрічі із воїнами АТО.

В рамках національно – патріотичного виховання в школі проводяться акції пам'яті: до Дня Перемоги ("Пам'ять", "Ветеран живе поруч", до Дня пам'яті Крут, до Дня вшанування учасників бойових дій в Афганістані, до Дня українського козацтва, до Дня Соборності України, до Дня інтеграції; до Дня

захисника Вітчизни, до Дня Чорнобильської трагедії ("Дзвони Чорнобиля"), до Дня скорботи і вшанування пам'яті жертв війни в Україні, до Дня партизанської слави, до Дня пам'яті жертв голодомору ("Запали свічку")

Учні школи під керівництвом педагогів підготували і провели КТС національно-патріотичного спрямування: «Я промінь живий, я на світ народивсь в Україні».

Сприяють вихованню почуття патріотизму, глибокої любові до рідного краю шевченківські літературні свята, які стали традиційними у школі.

Окремої уваги заслуговує волонтерська діяльність колективу школи, яка сприяє встановленню соціальних зв'язків, опануванню дітьми новими навичками, формуванню у них прагнення до відповідальної патріотичної

поведінки, моральних та духовних якостей, світогляду справжнього громадянина України. Педагоги, учні, працівники школи постійно доглядають за меморіалом Слави у мікрорайоні школи. Учні систематично відвідують ветеранів війни.

З лютого 2015 року у школі розпочав роботу патріотичний клуб «Звитяга». В рамках роботи патріотичного клубу активізовано пошукову діяльність щодо встановлення імен тих, хто загинув на Майдані та збройних сутичках на Сході України. Учні працюють над проектом «Книга звитяг героїв Євромайдану». В школі створено дошку пам'яті героїв Небесної Сотні та галерею слави воїнам-землякам.

Реалії сьогодення визначили новий напрям волонтерської роботи – психологічна та моральна підтримка воїнів Збройних Сил України, допомога родинам, що були вимушені покинути свої домівки. Учні школи взяли участь у всеукраїнській акції «Лист солдату», акції «Оберіг для солдата», «Не залиши свого захисника наодинці у новорічно-різдвяні свята» та інші.

Також у школі проходять заходи, присвячені Міжнародному дню рідної мови; літературні вітальні, присвячені творчості видатних українських письменників, шкільні виставки образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва («Люблю цю землю рідну і чудову», «Мій рідний край», «Ми українці»).

Сім'я завжди була найкращим колективним вихователем, носієм найвищих національних ідеалів. На Україні завжди панував культ родини, культ рідної домівки, культ глибокої пошани до батьків та свого роду. Але зараз все помітнішими стають прояви родинної кризи Тому ми звертаємось до неоціненної скарбниці народного педагогічного досвіду, до історично складених тенденцій формування та розвитку української сім'ї, а саме до родинних традицій. У школі проводяться родинні свята, день матері, день жінки.

Велику роль у збереженні національних традицій відіграє шкільна світлиця. Проводиться багато заходів народознавчого характеру, наприклад, «Андріївські вечорниці»

Проявом патріотичного духу, свідченням формування Української нації стало масове використання української національної та державної символіки, українського традиційного одягу, жовто-блакитних кольорів. При проведенні виховних заходів доцільно добираються і поєднуються різноманітні методи і форми патріотичного виховання, які насичуються патріотичними емоціями та переживаннями, активно використовуються приклади мужності і звитяги захисників України як з історичного минулого, так і нинішніх воїнів-героїв, які боронять нашу державу від російської агресії.

Виховні ідеали — найважливіші компоненти духовності кожної особистості й усього народу. Наш народ має особливий ідеал Людини.

Необхідно, щоб кожен знав і наслідував національні ідеали, бо нашому народу сотні років загрожувала небезпека втратити свою національність.

Отже, виховна система національно-патріотичного виховання була і залишається пріоритетним напрямком роботи навчального закладу .

«Не загубити! Не втратити! Відродити!» - ось ниточка, яка пронизує весь виховний процес нашої школи.